

Undersökning om Hylte kommuns vattentjänstplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej

Vattentjänstplan Hylte Kommun

upprättad 2025-10-16

Inledning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) så ska en myndighet eller kommun som upprättar en plan eller program som krävs i lag eller annan författning undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen behöver därför undersöka om vattentjänstplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen innebär att kommunen ska identifiera de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Detta genom att undersöka befintliga förutsättningar och vad planens genomförande förväntas få för påverkan. Kommunen ska även samråda kring undersökningen om betydande miljöpåverkan med kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som kan antas bli berörda av planen eller programmet.

Därefter ska kommunen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av Vattentjänstplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 7 § miljöbalken (1998:808). Beslutet ska redovisa de delar som talar för och emot en betydande miljöpåverkan samt tillgängliggöras för allmänheten.

Om planen eller programmet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras.

I samband med uppstarten av kommunens vattentjänstplan genomförs undersökning om betydande miljöpåverkan som ett stöd för kommunens ställningstagande i beslutet om planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller ej. Utöver ett ställningstagande om miljöpåverkan tar detta dokument upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta processen.

Samråd om undersökning om betydande miljöpåverkan kommer ske med kommuner, länsstyrelse och andra myndigheter som kan antas bli berörda av planen i samband med samrådet för vattentjänstplanen.

En undersökning i form av en checklista har tagits fram, *Undersökning om betydande miljöpåverkan för Hylte kommuns Vattentjänstplan* upprättad 2025-10-16.

Bakgrund Vattentjänstplan

Kommunen har en skyldighet att ordna olika tjänster för vattenförsörjning och avlopp (vattentjänster) om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö behöver ordnas i ett större sammanhang. Detta gäller både för en befintlig eller blivande bebyggelse enligt lag om allmänna vattentjänster (LAV 2006:412). Enligt en ändring av lag om allmänna vattentjänster (LAV 2006:412) ska samtliga kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Ändringen trädde i kraft 1 januari 2023 och innebär att från och med den 1 januari 2024 ska en aktuell vattentjänstplan finnas i kommunen.

Hylte kommun har inte någon vattentjänstplan sen tidigare, därför håller kommunen nu på att ta fram en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska enligt lag om allmänna vattentjänster (LAV 2006:412) innehålla kommunens långsiktiga planering om behovet av allmänna vattentjänster och hur behovet ska tillgodose. Vattentjänstplanen ska enligt lag om allmänna vattentjänster (LAV 2006:412) även innefatta kommunens bedömning av åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska kunna fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Kommunen behöver därmed bedöma VA-verksamhetsområde där vattentjänst eller vattentjänster behöver ordnas på både kort och lång sikt. Behovet ska tillgodoses i VA-verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning. Bedömningen av verksamhetsområde ska ta hänsyn till platsens förutsättningar och lämplighet för en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö. Kommunen behöver även bedöma påverkan på de allmänna VA-anläggningarna vid ett skyfall. Om funktion på VA-anläggning påverkas vid ett skyfall ska kommunen vidta lämpliga åtgärder.

Vattentjänstplanen berör hela Hylte kommun men fokuserar framförallt på kommunens befintliga VA-verksamhetsområde. För närvarande har kommunen tio verksamhetsområden för VA. De är i varierande storlek och skick. De återfinns i både större och mindre orter.

Bild. Nuvarande verksamhetsområden för VA.

Syftet med Vattentjänstplan

Syftet med vattentjänstplanen är att visa på en övergripande bild av kommunens långsiktiga planering gällande allmänna vattentjänster så som dricksvatten och avloppsvatten. Vattentjänstplanen ska peka ut hur behovet kan tillgodoses. Planen ska även bedöma vilka åtgärder som krävs och hur dessa åtgärder kan vidtas för att klara av en ökad belastning vid skyfall.

Hylte kommuns vattentjänstplan syftar även till att bidra till en långsiktig planering av en hållbar vatten- och avloppsplanering för hela kommunen

Vattentjänstplanens förslag

Vattentjänstplanen beskriver hur kommunen bör arbeta för att långsiktig planering av vattentjänster. Vattentjänstplanen pekar också ut flera olika områden för utbyggnad VA-verksamhetsområden. I områdena kommer det kommunala ledningsnätet i första hand byggas ut med befintlig infrastruktur så som vägnätet för att ge en så liten påverkan på miljön som möjligt. Vidare utredningar/utveckling av verksamhetsområden förväntas för nedanstående platser och har bedömts i undersökningen om betydande miljöpåverkan:

- Landeryd och Långaryd (hög prioritet att se över verksamhetsområde för VA)
- Torups Djäknebol (hög prioritet)
- Nordvästra Unnaryd (hög prioritet)
- Justering av verksamhetsområdets gränser där utbyggnad redan skett (hög prioritet)
- Norra delen av Brännögård (måttlig prioritet)
- Södra delen av Brännögård (låg prioritet)
- Södra delen av Kinnared (låg prioritet)
- Södra Nyby (låg prioritet)

Kommunen har pågående planarbeten gällande Staffansbo, Kambo och Derome och separata undersökningar om betydande miljöpåverkan görs för dessa områden.

Kommunen har även bedömt åtgärdsförslag som föreslås för en minskad påverkan av VA-anläggningarna vid skyfall. Flera olika åtgärder föreslås för en minskad påverkan vid skyfall så som utredningar, reparation, utbyte, nyinstallation och skyddsåtgärder (ex skyddsvallar).

Kommunen planerar för en överföringsledning till Landeryd. Dragningen för överföringsledningen är inte beslutad och kan därför ej bedömas mer ingående i denna undersökning om betydande miljöpåverkan.

Ställningstagande och sammanfattning om undersökning av betydande miljöpåverkan

Kommunens ställningstagande är att förslaget till Vattentjänstplan inte förväntas medföra någon betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning därmed inte behöver upprättas. Det formella beslutet för undersökningen om betydande miljöpåverkan kommer tas efter samråd om vattentjänstplanen.

Kommunen anser att utbyggnad och anläggning av VA-verksamhetsområden samt åtgärder gällande skyfall initialt kan påverka miljön i närområdet. Påverkan kommer dock inte vara betydande efter etablering. Därav bedöms utbyggnad av VA-verksamhetsområden och åtgärder för minskad påverkan vid skyfall inte innebära en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen förväntas inte påverka riksintressen. På längre sikt kan det istället ske en positiv miljöpåverkan då VA-anläggningar blir mer motståndskraftigt och skyfall påverkar funktionen mindre. Vattentjänstplanen är ett av kommunens verktyg för att uppnå miljö kvalitetsnormer.

På följande sidor finns en matris med en beskrivning av vilken påverkan ett genomförande av föreslagen vattentjänstplan kan förväntas få.

Checklista – Undersökning om Hylte kommuns vattentjänstplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej.

Undersökning utförd 2025-10-16

Frågor om platsen	Kommentar
Vilka är de befintliga förutsättningarna?	Hylte kommun är en naturskön landsbygdskommun i Hallands inland. Kommunen har ca 10 000 invånare där en hög andel hushåll är kopplade till den kommunala VA-försörjningen. Kommunen har tillräcklig kapacitet för att försörja de befintliga VA-verksamhetsområdena idag men det krävs att VA-anläggningar underhålls för att kapaciteten ska bibehållas. Kommunen har även områden som ej lämpar sig för enskild avloppslösning och där kommunalt VA-verksamhetsområde är att föredra.
Vad innebär genomförandet av vattentjänstplanen?	För att bibehålla de vattentjänster som återfinns idag och skapa ett robust VA-system så kommer diverse åtgärder behövas. Bland annat kommer VA-anläggningar allteftersom behöva repareras eller bytas ut. Kommunen kommer eventuellt behöva utvidga det befintliga VA-verksamhetsområdet för att skydda människors hälsa och/eller miljö. Det kommer också krävas diverse åtgärder för att VA-systemet ska stå emot skyfall.

Undantag från en särskild MKB för planer eller miljöbedömning om svaret på nedan två frågor är ja:	Ja	Nej
Gäller planen enbart en verksamhet som tillståndsprövas som A eller B verksamhet enligt MB (6§ Miljöbedömningsförordningen)? I så fall har planen en betydande miljöpåverkan.		X
Syftar planen endast till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten? (MB 6 kap. 3§)		X

Fråga utifrån 2 § Miljöbedömningsförordningen (det finns fler frågor i 2 § som berör andra planer).	Ja	Nej
		X Kommunen anser att frågan om betydande miljöpåverkan ska avgöras med en undersökning om betydande miljöpåverkan. Miljöbedömningsförordningen 3 § punkt 2 lyfter att andra planer och program som enbart avser användning av små områden på lokal nivå ska bedömas utifrån en undersökning.
Kan genomförandet av planen/ändringen komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt MB 7 kap. 28 a§? (ex ett natura 2000 område) I så fall har planen alltid en betydande miljöpåverkan.		X

Svar på frågor enligt 5 § Miljöbedömningsförordning (2017:966)

Faktor	Miljöpåverkan		Kommentar
	Ja, eller negativ påverkan	Nej, eller ingen alt. positiv påverkan	
1. a) I vilken utsträckning anger planen förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek, driftsförhållanden eller genom att fördela resurser?		X	Planen pekar ut en övergripande inriktning gällande VA-verksamhetsområdets utveckling i Hylte kommun samt åtgärder för en minskad påverkan på VA-anläggningar vid skyfall. En utbyggnad av VA-verksamhetsområden anses generellt inte ge en negativ miljöpåverkan. Åtgärder för skyfall anses inte heller innebära någon betydande miljöpåverkan.
1. b) I vilken utsträckning har planen betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför?		X	Vattentjänstplanen relaterat till andra planer och program exempelvis genom att utredningsområde i översiktsplanen även behandlas i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen bidrar även till en minskad påverkan vid klimatförändringar.
1. c) I vilken utsträckning har planen betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integrering av miljöaspekter?		X	Planen bidrar till hållbar utveckling exempelvis genom ett motståndskraftigare VA-system.

1. d) I vilken utsträckning har planen betydelse för möjligheten att följa miljölagstiftningen?		X	Planen underlättar möjligheten att följa miljölagstiftningen. Då områden som ej är lämpliga för enskilda vattentjänster inkluderas i VA-verksamhetsområden.
2. Vad finns det för miljöproblem som är relevanta för planen?			
2. a. Finns det förorenad mark?		X	Det återfinns några potentiellt förorenade områden i kommunen. Områdena är placerade både inom och utom VA-verksamhetsområden. Vid åtgärdsarbete och utveckling av VA-verksamhetsområden bör man ta hänsyn till de potentiella förorenade områdena och bedöma föroreningsnivå och eventuell spridningsrisk.
2. b. Finns det geotekniska svårigheter?		X	Geotekniken kommer behöva bedömas närmre utefter varje enskilt projekt. Ras, skred och erosion kan förekomma även om kommunen inte känner till någon ökad risk i de utpekade områdena.
2. c. Bidrar planområdet till långa fordonstransporter?		X	Nej. Riksintresse för kommunikationer bedöms inte heller påverkas.
2. d. Kommer luften påverkas?		X	Nej
2. e. Kommer grund- eller ytvatten påverkas?		X	Grund och ytvatten förväntas inte påverkas negativt så länge som dagens och framtida enskilda avlopp sköts på ett tillfredsställande sätt. Vid minskat läckage från kommunens ledningsnät skulle en positiv påverkan kunna återfinnas.
2. f. Ökar risken för översvämningar?		X	Vattentjänstplanen kommer bidra till en minskad risk vid översvämningar eftersom åtgärder prioriteras och föreslås.

2. g. Kommer det bli svårigheter att lokalt omhänderta dagvatten?		X	Vattentjänstplanen förväntas inte bidra till svårigheter att omhänderta dagvatten snarare tvärtom.
2. h. Blir det negativ påverkan på växt- eller djurlivet?		X	Växt- och djurliv förväntas inte påverkas negativt så länge som dagens och framtida enskilda avlopp i närområdet underhålls på ett tillfredsställande sätt. Vid uppförande av eventuella skyddsvallar bör växt- och djurlivet bevakas.
2. i. Blir det negativ påverkan på ekosystemtjänster?		X	Det förväntas ingen negativ påverkan på ekosystemtjänster
2. j. Kommer barriäreffekt uppstå?		X	Nej
2. k. Ökar mängden avfall som inte återvinns?		X	Nej
2. l. Ökar användningen av icke förnybar energi?	X		Flera åtgärder förväntas som innebär en ökad användning av icke förnybar energi framförallt vid anläggningsarbeten. Nya pumpstationer och pumpar kan också innebära en ökning av icke förnybar energi men utbyte av pumpar skulle även kunna bli mer energieffektiva.
2. m. Kommer någon ej förnyelsebar naturresurs utvinnas?		X	Nej
2. n. Kommer fordonstrafiken att öka?		X	

2. o. Blir det några effekter som strider mot långsiktiga centrala, regionala eller lokala miljömål?		X	Vattentjänstplanen anses bidra positivt till kommunens mål genom ett robust VA-system som bättre står emot kommande skyfall.
2. p. Kommer några ljusförhållanden ändras negativt?		X	Nej
2. q. Kan obehaglig lukt komma att uppstå?		X	Nej
2. r. Finns det något annat miljöproblem?		X	Nej, inte som kommunen känner till.
3.1. Vilka är de sannolika miljöeffekterna?			Sannolikt återfinns det flera goda miljöeffekter. Kommunen kommer få en tydligare framtidsbild över utvecklingen av VA-systemet vilket underlättar planering. Åtgärder för skyfall förväntas också ge goda miljöeffekter.
3.2. Vad är det påverkade områdets utmärkande egenskaper?			Det finns flera områden som påverkas med olika egenskaper. Vattentjänstplanen förväntas dock inte i det stora hela innebära någon negativ påverkan.
3.2. b. Kommer landskapsbilden påverkas negativt?		X	Landskapsbilden förväntas inte påverkas.
4. I vilken utsträckning går det att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna?			Vidare utredningar kommer krävas vid genomförandet av vattentjänstplanen. Närmre åtgärder som kan avhjälpa sannolika miljöeffekter bör då undersökas.

5. Har miljöeffekterna några gränsöverskridande egenskaper?		X	En minskad föroreningsnivå till vattendrag skulle kunna innebära positiva gränsöverskridande egenskaper.
6. Vilka är miljöeffekternas omfattning?		X	Miljöeffekternas omfattning är liten men anses vara positiv då tätning av ledningsnätet kan generera mindre föroreningar.
7. Vilka är riskerna för människors hälsa eller miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter?			Skyfall kan påverka VA-försörjningen och VA-anläggningars funktion. Släckvatten kan skapa markförorening, skada på grundvatten och vattendrag. Det kan också slå ut det kommunala reningsverket.
7. a. Ökar risken för bullerstörningar utifrån nuläget?		X	Nej
7. b. Ökar risken för brand eller explosion utifrån en bedömd normal risk?		X	Nej
7. c. Kommer det finnas risk för utsläpp av miljö- eller hälsofarliga ämnen?		X	Risken bedöms vara oförändrad.
7. d. Kommer det finnas risk för trafikolyckor med farligt gods?		X	Risken för trafikolyckor kommer inte öka vid genomförandet av vattentjänstplanen.

8.1. Vad är det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning?		X	Kommunen förväntar sig ingen intensiv markanvändning i samband med vattentjänstplanen.
8.2. Vad är det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av överskridna miljökvalitetsnormer?		X	Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft överstigs ej i Hylte kommun och vattentjänstplanen förväntas inte påverka MKN för luft. MKN för buller, vatten och mark förväntas vara oförändrad. Möjligtvis kan en positiv påverkan komma vid tätning av ledningsnät som är ett generellt åtgärdsförslag i vattentjänstplanen.
8.2. a. Riskerar vattenkvaliteten försämrast så mycket att möjligheterna att klara miljökvalitetsnormen för vatten försämrast i de påverkade grund- och ytvatten?		X	Nej
8.2. b. Riskerar luftkvaliteten försämrast så mycket att miljökvalitetsnormen för luft inte kan hållas?		X	Nej
8.2. c. Riskerar bullernivåerna höjas så mycket att miljökvalitetsnormen för buller inte kan hållas?		X	Nej

8.3. Vad är det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av dess kulturvärden?		X	Kulturvärden förväntas inte påverkas av vattentjänstplanen.
8.3. a. Finns eller kommer något byggnadsminne eller fornminne att påverkas?		X	Byggnadsminnen och fornminnen förväntas inte påverkas. Skulle fornminnen påträffas ska arbetet avbrytas och kontakt tas med länsstyrelsen.
8.3. b. Finns det något annat som har högt kulturhistoriskt värde eller kulturresevat som kommer påverkas?		X	Nej
8.4. Vad är det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av andra utmärkande egenskaper i naturen?			Vattentjänstplanen förväntas inte påverka några utmärkande egenskaper i naturen.
8.4. a. Kommer höga naturvärden/ekologiskt känsliga områden påverkas negativt?		X	Hylte kommun har flera ekologiskt särskilt känsliga områden. Dessa förväntas inte påverkas negativt så länge som dagens och framtida enskilda avlopp i närområdet underhålls på ett tillfredsställande sätt.
9. Finns det någon påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom EU eller internationellt?		X	Nej

9. a. Kommer något Natura 2000 område, UNESCO eller världsarv att påverkas?		X	Nej
9. b. Kommer något naturreservat, biotopskydd, nyckelbiotop eller program för naturvård att påverkas?		X	Vattentjänstplanen förväntas inte påverka naturreservat, biotopskydd, nyckelbiotop eller program för naturvård. Riksintresse för naturvård och friluftsliv förväntas inte påverkas.
9. c. Kommer något strandskyddsområde påverkas?	X		Vissa delar av vattentjänstplanens åtgärder och VA-verksamhetsområden är planerade inom strandskyddsområde. Det skulle på så vis kunna ske en mindre påverkan vid klimatrelaterade åtgärder men även vid utbyggnad för VA-verksamhetsområden. Kommunen får vid utredning om VA-verksamhetsområden och projektering av åtgärder bedöma strandskyddsområdets påverkan i respektive fall.
9. d. Kommer något vattenskyddsområde att påverkas?		X	Vattenskyddsområde kan påverkas vid fler eller färre enskilda avlopp i närområdet, detta eftersom risken för förorening från enskilt avlopp till vattenskyddsområde ökas eller minskas. Vid kommunens befintliga vattenskyddsområden förväntas mängden enskilda avlopp vara relativt oförändrad. Vattenskyddsområden förväntas inte påverkas negativt så länge som dagens och framtida enskilda avlopp i närområdet sköts på ett tillfredsställande sätt. Vid tätning av ledningar kan en positiv påverkan återfinnas.

9. e. Finns det någon rödlistad eller fridlyst art inom området?		X	<p>Det finns flera rödlistade och fridlysta arter inom Hylte kommun. De kan bli påverkade både genom att kommunen utvidgar VA-verksamhetsområde och att kommunen har bortprioriterat VA-verksamhetsområde.</p> <p>Om kommunen utvidgar VA-verksamhetsområde bör man vid utredning och projektering ta hänsyn till arterna. Vid bortprioriterade områden skulle de enskilda VA-anläggningar kunna påverka arter vilket man bör vara uppmärksam på.</p> <p>Vid åtgärder för ett robust VA-system bör hänsyn tas till rödlistade och fridlysta arter.</p>
--	--	---	--

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Hylte kommun